

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/405/2015
Identifikačné číslo spisu:	3811220552
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3811220552.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubora Šeba a členov senátu Mgr. Dušana Číma a JUDr. Jozefa Angeloviča, v spore žalobcu: N. J., bytom I., zastúpený JUDr. Jánom Váškom, advokátom so sídlom Podjavorinskej 3, 971 01 Prievidza, proti žalovanému: Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. v skratke HBP, a.s., so sídlom Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza, o určenie výšky odškodnenia, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 7 Cpr 2/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 5. novembra 2014 sp. zn. 17 CoPr 3/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. decembra 2013 č. k. 7 Cpr 2/2011-294 určil, že žalobcu, ktorý utrpel pracovný úraz u žalovaného 30. novembra 2010, odškodňuje na 67 % a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zároveň určil, že o trovách rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Konštatoval, že žalovaný ako zamestnávateľ sa zbavil zodpovednosti sčasti, keď preukázal, že žalobca porušil svojím zavinéním ustanovenie § 17 ods. 5 vyhlášky Slovenského banského úradu č. 21/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom v podzemí (ďalej aj „vyhláška“), s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený. Toto porušenie považoval za jednu z príčin škody. Ďalšími dvomi príčinami bolo podľa neho porušenie ustanovení § 17 ods. 3, § 19 ods. 3 vyhlášky, s ktorými však žalobca žalovaným nebol riadne a preukázateľne oboznámený, a preto sa žalovaný v tejto časti nemôže zbaviť zodpovednosti. S poukazom na mieru zavinenia žalobcu určil, že pracovný úraz sa odškodňuje na 67 % (100 % - 33 %). Podľa súdu prvej inštancie ani jednu z uvedených troch príčin pracovného úrazu nie je možné vyhodnotiť tak, že je to príčina dôležitá, podstatná a značná (hlavná) a ostatné dve sú len vedľajšie. Všetky tri sú hlavnými príčinami pracovného úrazu, bez ktorých by škodný následok nevznikol. Uviedol, že ak by: a/ žalobca dodržal § 17 ods. 5 vyhlášky a po zaznení zvukovej výstražnej signalizácie zostúpil z tretieho dopravníka, ktorý sa spustil až po odznení tretieho odhúkania,

b/ ak by žalovaný žalobcu riadne a preukázateľne oboznámil s konkrétnymi (nie všeobecnými) postupmi o zaistení bezpečnosti a ochrane zdravia pri prenášaní bremien cez prechodový mostík ponad strojné zariadenie (§ 17 ods. 3), c/ ak by žalovaný žalobcu riadne a preukázateľne oboznámil s § 19 ods. 3, k poškodeniu jeho zdravia by nedošlo. V prevyšujúcej časti súd prvej inštancie neopodstatnenú žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 5. novembra 2014 sp. zn. 17 CoPr 3/2014 na odvolanie žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol. Uviedol, že na pojednávaní zopakoval dokazovanie súdu prvej inštancie oboznámením odborného posudku Obvodného banského úradu v Prievidzi a oboznámením výpovede žalobcu na pojednávaní 15. mája 2012 a na základe vykonaného dokazovania zistil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd dospel k záveru, že zo skutkového hľadiska je zrejmé, že žalobca vstúpil na dopravníkový pás a napriek zvukovej signalizácii upozorňujúcej na spustenie pásu z tohto nezostúpil, domnievajúc sa, že signál sa vzťahuje k inému dopravníku. Nebolo to tak, ale spustil sa práve ten dopravníkový pás, na ktorom stál žalobca a vzápätí nasledoval úrazový dej. Z hľadiska uvedenej bezprostrednosti príčiny a následku je podľa odvolacieho súdu potrebné si uvedomiť, že k úrazu bez ďalšieho nevedol samotný vstup žalobcu na dopravníkový pás. Zároveň uvádza, že už zo žaloby je zrejmé, že žalobca vstúpil na pás vedome a jeho ďalšie tvrdenia o stiahnutí naň neseným bremenom sa tak javia iba ako neskoršie prispôsobovanie tvrdených skutočností. Vstup na dopravníkový pás bez jeho náležitého zabezpečenia bol síce porušením bezpečnostných predpisov, no pokiaľ by bol následne žalobca správne reagoval na zvukovú signalizáciu, k úrazu by nedošlo. Vstup žalobcu na dopravník, i keď v rozpore s vyhláškou, tak ešte nebol podľa odvolacieho súdu bezprostrednou príčinou vzniku škody. Tou bolo až nekonanie žalobcu spočívajúce v nezostúpení z dopravníkového pásu napriek tomu, že tak bol povinný urobiť po zaznení výstražného signálu, ktorý preukázateľne počul. Odvolací súd konštatoval, že iba toto nekonanie žalobcu bezprostredne viedlo ku vzniku škody spôsobenej úrazom a iba táto príčina tak spĺňa požiadavku bezprostrednosti vo vzťahu ku vzniknutej škode. Porušenie povinností pri prenášaní bremien cez prechodový mostík ponad strojné zariadenie a porušenie predpisov o povinnostiach predáka pracovnej skupiny zaistiť bezpečnosť pracovníkov skupiny, teda aj svoju, bezprostredne k úrazu nevedli a medzi nimi a škodou spôsobenou úrazom tak vzťah príčinnej súvislosti absentuje. Preto tieto dve porušenia povinností nezakladajú zodpovednosť za škodu vzniknutú úrazom žalobcu. Odvolací súd dospel k záveru, že zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že boli naplnené všetky predpoklady pre zbavenie sa zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom, keď boli naplnené všetky kritériá ustanovenia § 196 ods. 1 písm. a/ zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákonník práce“).

3. Žalobca napadol rozsudok odvolacieho súdu dovolaním z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie, nesprávne právne posúdenie veci súdom). Podľa jeho názoru odvolací súd vychádza z absolútne nesprávneho a nepreukázaného skutkového stavu, podľa ktorého mal žalobca údajne pri doprave materiálu úmyselne stáť na stojacom dopravníku a z tohto nezostúpiť ani po zvukovom signáli, čo však podľa žalobcu nie je pravda a nebolo to podľa jeho slov v priebehu konania ani ničím preukázané. Vytýka odvolaciemu súdu, že sa vôbec nezaoberal s jeho námietkou, že bol na dopravník z prechodového mostíka stiahnutý manipulovaným bremenom, ktoré mal s jedným pracovníkom rumunskej národnosti niesť vžadu. Namieta, že postup odvolacieho súdu pri posudzovaní celej veci i hodnotení dôkazov je v rozpore predovšetkým so základnými zásadami občianskeho súdneho procesu vyjadrenými v § 1 - 3 O.s.p. i v rozpore s § 132, 153 ods. 1 a 157 ods. 2 O.s.p. Z týchto dôvodov považuje rozsudok odvolacieho súdu za nezákonný, pretože odvolací súd nesprávne hodnotil zistený skutkový stav a v dôsledku toho došlo aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu a to v jeho neprospech. Tento stav podľa názoru žalobcu podstatným spôsobom negatívne ovplyvňuje jeho nároky, ktoré dostal a dostáva od sociálnej poisťovne z titulu odškodnenia pracovného úrazu, keď je od úrazu nezamestnaný. Poukázal tiež na porušenie jeho základných ľudských práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky, najmä čl. 46 ods. 1 i Európskym dohovorom pre ľudské práva, ktoré mu zaručujú právo na spravodlivé rozhodnutie súdu, ktoré napadnutým rozhodnutím súdu porušené bolo. Uplatnil si aj náhradu trov dovolacieho konania v sume

72,92 €.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žiada dovolanie zamietnuť, nakoľko nie sú dané dôvody dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. uvádzané žalobcom. Má za to, že jedinou príčinou škody bolo zavinené porušenie právnych predpisov zo strany žalobcu, s ktorými bol žalobca riadne a preukázateľne oboznámený a ktorých znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 419 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Žalobca podal dovolanie 10. februára 2015, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účinného do 30. júna 2016. Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, je tak v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. prípustné. Ustanovenie § 237 ods. 1 O.s.p. pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žalobca existenciu procesných väd v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. netvrdil a ich existenciu v konaní dovolací súd ani nezistil.

8. Žalobca v dovolaní poukazuje na skutočnosť, že konanie pred odvolací súdom je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, namietá nesprávny postup odvolacieho súdu pri posudzovaní celej veci i hodnotení dôkazov, ktorý je podľa neho v rozpore so základnými zásadami Občianskeho súdneho poriadku (§ 1 - § 3 O.s.p.), rovnako i v rozpore s ustanoveniami § 132, § 153 ods. 1 a § 157 ods. 2 O.s.p. Domnieva sa, že odvolací súd nesprávne hodnotil zistený skutkový stav. Poukázal na porušovanie jeho základných ľudských práv zaručených mu Ústavou Slovenskej republiky, najmä článkom 46 ods. 1, i Európskym dohovorom pre ľudské práva, čím mu malo byť porušené právo na spravodlivé súdne konanie. Najvyšší súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Dokonca dáva odpoveď aj na žalobcom popísaný skutkový stav, ktorým sa odvolací súd údajne podľa žalobcovej argumentácie v dovolaní nezaoberal. Išlo o skutočnosť, kedy žalobca kategoricky popieral, že pri práci stál na dopravníku a že z neho nezišiel ani po zvukovom signáli, ktorý signalizoval jeho spustenie a faktom malo byť podľa žalobcu, že z neho bol na dopravník z prechodového mostíka stiahnutý manipulovaným bremenom, ktoré mal podľa jeho slov niest' s jedným pracovníkom rumunskej národnosti vzadu. Odvolací súd sa námietkou žalobcu o jeho stiahnutí na dopravníkový pás manipulovaným bremenom zaoberal na s. 6 rozsudku, kde uviedol, že už z návrhu je zrejmé, že žalobca stúpil na pás vedome a jeho ďalšie tvrdenia o stiahnutí naň neseným bremenom sa tak javia iba ako neskoršie prispôbovanie tvrdených skutočností. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd dospel k záveru, že skutkovo a právne závery odvolacieho

su'du nie su' v danom prí'pade zjavne neodo^vodnene' a nezlučiteľne' s c'ľ. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odo^vodnenie dovolaní'm napadnuté'ho rozsudku odvolacieho súdu ako celok spl'n'a parametre za'konne'ho odo^vodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porus'enie za'kladné'ho pra'va zaruc'ene'ho v c'ľ. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prí'pade nemožno považovať to, že odvolací súd neodo^vodnil svoje rozhodnutie podľa predsta'v žalobcu. Pokiaľ ide o vyhodnotenie vykonaného dokazovania dovolací súd uvádza, že podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Najvyšší súd nezistil také skutočnosti, ktoré by potvrdili tvrdenia žalobcu v dovolaní, najmä že ide o rozhodnutie nezlučiteľné s požiadavkami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

9. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane uviedol, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nesprávností. Dovolanie nebolo (a nie je ani podľa úpravy v CSP) „ďalším“ odvolaním. Preto sa ním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení, ku ktorým dospel súd prvej inštancie alebo odvolací súd, ani prieskumu správnosti nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvej inštancie a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom mohol v medziach zákona vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nemôže preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení a v nadväznosti na to posudzovať, či súdy správne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy - na rozdiel od súdu prvej inštancie a tiež odvolacieho súdu nemá totiž dovolací súd možnosť vykonávať dokazovanie.

10. Žalobca v dovolaní tvrdí, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V ďalšom sa preto dovolací súd zameria na posúdenie danosti tohto dovolacieho dôvodu. Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktoré ho viedlo k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcovi a k zamietnutiu žaloby, je vecne správne.

11. Ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh k poškodeniu zdravia alebo smrti (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere. Zodpovednosť zamestnávateľa za škodu, ktorá vznikla pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, je zodpovednosťou objektívnou, t o znamená, že zamestnávateľ zodpovedá za škodu aj vtedy, keď dodržal všetky povinnosti vyplývajúce z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Zodpovednosti sa môže zamestnávateľ zbaviť len tým, že preukáže, že poškodenie zdravia si úplne alebo sčasti spôsobil zamestnanec. Podmienky úplného alebo čiastočného zbavenia sa zodpovednosti zamestnávateľa za škodu sú upravené v ustanovení § 196 Zákonníka práce. Podľa § 196 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali. Pre úplné zbavenie sa zodpovednosti zamestnávateľa nestačí len oboznámenie zamestnancov so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo so všeobecnými ustanoveniami právnych predpisov, ale musí ísť o konkrétne predpisy na ochranu života a zdravia, ktoré upravujú určitý spôsob konania alebo určité konanie zakazujú. V tomto prípade ide o vyhlášku č. 21/1989 Zb.

12. Vyhláška ustanovuje v § 1 ods. 1 požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a

bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom v podzemí vrátane prác, objektov a zariadení na povrchu, ktoré súvisia s týmito činnosťami. Podľa § 17 ods. 3, veta prvá a tretia vyhlášky pracovníci sú povinní používať pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky, pri práci postupovať podľa prevádzkovej dokumentácie a predpisov na zaistenie bezpečnosti práce a prevádzky a voliť také pracovné postupy, ktoré sú v súlade s o zásadami bezpečnej práce. Obsluhovať a používať môžu len tie stroje a zariadenia, náradie a pomôcky, ktoré im boli pre ich prácu určené. Podľa § 17 ods. 5, veta prvá vyhlášky, pracovníci sú povinní dodržiavať pokyny vyplývajúce z bezpečnostných označení, výstražných signálov a upozornení. Podľa § 19 ods. 3 veta prvá a druhá vyhlášky, predák je povinný zaistiť bezpečnosť pracovníkov svojej skupiny, bezpečný stav pracoviska, dodržiavanie prevádzkovej dokumentácie a plnenie príkazov organizácie.

13. Z listinných dôkazov predložených žalovaným (Zápisník bezpečnosti, prevzatie Pracovných pravidiel vydaných na základe vyhlášky dňa 24. júna 1996, doklady o absolvovaní vzdelávacích aktivít, testové skúšky, protokoly a pod.) je zrejmé, že žalobca bol oboznámený s bezpečnostným predpisom - vyhláškou. Navyše bol dlhoročným zamestnancom žalovaného a absolventom Stredného odborného učilišťa banického, kde získal potrebné znalosti a odborné vedomosti pre výkon práce v podzemí. Porušil však viaceré základné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, čo mu bolo vytknuté aj Obvodným banským úradom v odbornom posudku. Išlo o porušenie povinnosti voliť pracovný postup v súlade so zásadami bezpečnosti práce (volil taký postup, pri ktorom sa pohyboval po pásovom dopravníku, ktorého náhle spustenie ho ohrozovalo), povinnosti dodržiavať pokyny vyplývajúce z výstražných signálov a upozornení (nerešpektoval zvukový signál, ktorý upozorňoval na rozbeh pásového dopravníka), povinnosti vypnúť zariadenie a zabezpečiť ho proti nežiadúcemu uvedeniu do chodu (premiestňoval spolu so spolupracovníkmi lutne ponad pásový dopravník, ktorý nebol žiadnym spôsobom zabezpečený proti spusteniu), povinnosti predáka pracovnej skupiny zaistiť bezpečnosť pracovníkov svojej skupiny, bezpečný stav pracoviska, dodržiavanie prevádzkovej dokumentácie (nezabezpečil bezpečnosť pracovníkov a bezpečný stav pracoviska, keďže sa nepresvedčil, či je tretí pásový dopravník zabezpečený proti spusteniu, žalobca napriek vedomosti o tejto povinnosti tak nekonal).

14. Vychádzajúc z obsahu odborného posudku Obvodného banského úradu v Prievidzi z 1. februára 2011 zdrojom úrazu žalobcu bol pásový dopravník TP 630/1000 v chodbe č. 111610 a príčinou pracovného úrazu bolo, že postihnutý v čase spúšťania pásového dopravníka TP 630/1000 stál na tomto dopravníku. Všetky ustanovenia predpisov, ktoré boli zo strany žalobcu porušené sa týkajú pásového dopravníka, ktorý bol zdrojom pracovného úrazu. Pokiaľ by žalobca nevstúpil na pásový dopravník, resp. keby konal ako mal a teda z neho zostúpil po tom, čo ho výstražná signalizácia upozornila na rozbeh automatikou ovládaných pásových dopravníkov, k úrazu by nedošlo. Avšak žalobca zavinene, formou vedomej nedbanlivosti porušil ustanovenie § 17 ods. 5 vyhlášky. Predtým, ako stúpil na pásový dopravník, počul zvukovú signalizáciu, na ktorú nereagoval, pričom vedel, že porušuje predpis o bezpečnosti, konkrétne ustanovenie o povinnosti dodržiavať pokyny z výstražných signálov, s ktorým bol oboznámený, avšak bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že jeho konanie zostane bez následkov. Toto bola podstatná príčina vzniku pracovného úrazu. Ak by žalobca rešpektoval zvukovú signalizáciu (ktorú počul) a zostúpil z pásového dopravníka, za stavu, že by porušil ostatné predpisy (porušenie povinností predáka, nezaistenie dopravníka proti nežiadúcemu uvedeniu do chodu), k pracovnému úrazu by nedošlo.

15. Žalobca sám uviedol, že bol oboznámený s vyhláškou, že pozná povinnosti predáka, na pojednávaní uviedol spôsoby zabezpečenia pásového dopravníka, na svoju obranu uvádzal dôvody, prečo tak nekonal slovami, že nechcel absolvovať celú tú „ceremoniu“ kvôli preneseniu lutne cez dopravník. Priznal, že počul zvukovú signalizáciu, ale z dopravníka napriek tomu nezoskočil, spoliehal sa na to, že spolu so spolupracovníkmi lutňu stihnú preniesť, kým sa rozbehne pásový dopravník, na ktorom stál. V dovolaní síce popiera vstup na dopravník, avšak táto skutočnosť vyplynula z viacerých dôkazov. Žalobca túto skutočnosť potvrdil už pri vyšetrení úrazu pred Obvodným banským úradom (príloha č. 9 Obvodného banského úradu v Prievidzi, ktorý je súčasťou spisu - zápisnica o vypočutí postihnutého z 13. decembra 2010). Táto skutočnosť vyplýva aj z výpovede samotného žalobcu na pojednávaniach pred súdom prvej inštancie a hlavne zo samotnej žaloby, kde na str. 2, prvý odsek, žalobca priznal, že sa

postavil na dopravníkový pás. S verziou, že na dopravník bol stiahnutý z prechodového mostíka manipulovaným bremenom prišiel až právny zástupca žalobcu na pojednávaní 26. novembra 2013 pod ťarchou ostatných dôkazov, ktoré preukazovali porušenie bezpečnostných predpisov zo strany žalobcu. S touto verziou pokračoval ďalej na pojednávaní 9. augusta 2013 po výsluchu svedka N., zástupcu Obvodného banského úradu v Prievidzi.

16. Posudzovanie otázky zodpovednosti za škodu je vo všeobecnosti založené na posúdení existencie jej predpokladov, ktorými sú a/ porušenie právnej povinnosti alebo zákonom kvalifikovaná udalosť (pri objektívnej zodpovednosti), b/ existencia škody a c / príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Výriešenie otázky príčinnej súvislosti patrilo k najvýznamnejšej zložke pre posúdenie predmetnej právnej veci. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda, za ktorú je náhrada požadovaná, a právo vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Príčinná súvislosť je daná, ak medzi protiprávnym úkonom, ktorý viedol ku vzniku škody a škodou existuje bezprostredný vzťah príčiny a následku. Pritom sa musí jednať o takú príčinu, bez ktorej by pri obvyklom priebehu udalostí škoda nevznikla a musí sa jednať o príčinu hlavnú a nie vedľajšiu. K úrazu bez ďalšieho nevedel samotný vstup žalobcu na dopravníkový pás, ktorý bol síce porušením bezpečnostných predpisov, no nebol bezprostrednou príčinou úrazu. Pokiaľ by bol žalobca správne reagoval na zvukovú signalizáciu, k úrazu by nedošlo. Príčinou úrazu bolo až nekonanie žalobcu spočívajúce v nezostúpení z dopravníkového pásu napriek tomu, že tak bol povinný urobiť po zaznení výstražného signálu, ktorý preukázateľne počul. Jedine táto príčina spĺňa požiadavku bezprostrednosti vo vzťahu k vzniknutej škode. Najvyšší súd sa preto so závermi odvolacieho súdu stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje.

17. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že žalobca v procesne prípustnom dovolaní neuplatnil relevantné dovolacie dôvody a preto jeho dovolanie zamietol ako neopodstatnené (§ 448 CSP).

18. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi (§ 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP).

19. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.